

Gazeta ese de döe ori, adeca: Mercuria si Sambata, Póte'a odata pe septembra, adeca: Mercurea. Pretiulor este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a. 5 f. m. c. inaintru Monarchiei.

GAZETTA TRANSILVANIEE.

Pentru tieri straine 7 f., pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cunoscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia Austriaca.

TRANSSILVANIA.

De sub muntele Plesiugn, 8. Decembre n.

Dela a. 1850 incóce inca suntemu ferici a lege in colónele Gazelei de Transilvania legióne de corespondintie mai din tote partile locuite de Romani despre lucrurile scolare, anume: Despre redicarea scólelor — pre unde n'au fostu de locu — ma si despre ruinarea loru pre unde au sustatu, despre imbunatatirea loru; despre propasirea scolarilor, ma chiaru si despre inapoierea loru — si celealte. —

Tote aceste ne storci din ochi candu lacremi de bucuria, candu de durere si intristare — ca se ne folosim de expresiunile stimatilor loru DD. corespondenti.

Numai fratii Selageni si Marmuresieni n'au voit, séu mai bine nu sau induratu a strimtori colónele cele anguste a prea pretiutului nostru organu romanescu: séu póte ca Domnialoru au respeptat pre publicala cititoriu, caro si asia inca se cuprinde prea multu cu cirea lucrurilor scolare. Vedi ce indurare!! ce respectu!!! — Dara tote aceste sunt numai ghicituri, cari le facuram u numai pentru acea, că noi nu putem supune ca fratii nostri de pe acolo se sia atatu de egoisti, in catu se nu imparta hucuri'a cea dulce, — care o santescu la propasirea loru — si eu noi, séu ne avendu ce imparati cu noi — ce e forte probabili — celu pucinu n'au voit se ne casiune superare.

Inse ori care se sia caus'a tacerei acestei indelungate, in locu se-i escusamu, le spunem in facia: ca noi carl suntemu departati de dulcea nostra patria, cu anima deschisa si cu minte pironita am ascptat pana in momentulu de facia ca si fratii nostri din Selagi si Maramuresiu — patruosi si impintinati de activitatea fratilor sei — se-si infaciadie viati'a loru prin litere pre campulu acestu literariu, unde amu putea se ne intalnim cu totii.

Inse durere adanca! ca pana acum din partile Selagiului abia ne amu convenit pre campulu acestu placutu cu vicariulu Simleului, — care ne inscintiidia despre oblatiunea facuta de repausatulu Keresz telki in favóra unicului gimnasiu, o. — (si numai inferiorul) in totu Selagiulu, — si cu autorulu „meditatiiilor pre nnulu 1855“, cari nu sunt numai pentru Selageni, ci pentru toti — asia numiti — ungheni si ardeleni. — Ce se atinge de Maramuresiu, inca nu sau infaciadie mai nici unulu.

Vediendu aceste, amu inceputu a cugeta la sòrtea poporului din partile amintite, care precum se vede alérga pre marea acésta larga a vietiei plina de scopuli fara a avea verunu indreptariu, fara compas; eara eonducatorii lui cei de aprobé parte sunt neesperti, parte nepasatori de stare — si pusatiunea lui — ma sunt tocma si instreinati cu totulu de interesele mamei pre a carei bratie fragede si calduroase sau leghenatu si a carui dulce lapte l'au suptu.

Cei ne-experti nu cunoscu nici o cariera sigura pre marea vietie; pentru acea nu sciu in ce direptiune au se gubernedia naiea culturei portata de valurile inghismate si atuncata de tempestatea cea furioasa; nu sciu unde voru deveni, si de multe ori se intembla — decumva gubernatoriulu cu marinarii din impreuna nu eadu de viptima undelor. infriosate — ca voindu a naiga catra resarit u se afla la apusu. Sòrtea acestoru precum si a gubernatoriului e demna de tota compatimirea, déca e parasita. —

(Va urma.)

Din Banatu Temesianu.

Despartiementulu alu V.

Scóle populare, bine sistemisate.

(Urmare din Nr. tr.)

CXXV.

Calitatile care se ceru despre partea invetiatorului, de si su de a se dori ca se sie cele mai de frunte, si care facu suprematiune in tre tote functiunile societatii omenesti, pentru care s'ar posti persoanele cele mai luminate, cele mai bine crescute, si cele mai meritavale, pentru ca se pôta purta cu demnitate unu nume gloriosu care l'a purtat si insusi fiului lui Dumnedieu; dara miseravera sorte a poporului, precum si abusulu acestui oficiu, legandu de acestu gloriosu epitetu, nisce spresiuni pre josoritore, in catu astadi multi barbati din cei eruditi, cauta ocasiuni a puté si desbracati de acestu nume si in locu uumiti cu altu semnaueru si nonimu Domnu profesoru, mai placutu pentru semnificatiunea sa relativa.

Inse ori si cum se sia, ca nu numele, ci individulu, carele porta numele, daca e demnu, póte glorifica numele. —

Numai ori si cine asia se gandescă, ca unu poporu pana nu va ave invetiatori buni si abili, pana atunce se nu dica ca esto civilisatu, pentru ca de si putem avé, si a ne bucura de unu numeru de barbati eruditi, dara daca ei nu voru precumpenii cu numerulu pre massa poporului, totu numai majoritatea unui poporu representa civilisatiunea, si pana atunce tote incercarile nostro numai ca nula se voru puté socoti, — Si precum suntemu cu cea mai mare atentiune, candu ne alegemu pastori de vite, si cu cata silintia cautam omulu de tote laturile, ca se nu sia cu vre unu vitiu, si incat s'ar puté se sia si practicatu in aceea ce se cere a si; — cu atata dara mai prea de asupra, cu silintia se cautam pre cresatorii filioru nostri pentru acarora esistintia, ni se pare ca partea cea mai mare din parinti, sacrificiamu tote.

Asia dara avemu lipsa de invetiatori pedagogi cu capete deschise, harnici, precum fisicesce, in asemenea tipu si moralicesce, ca fara de aste döue atribute, intr'unu individu impreunate, nu avemu ce se ne falim, ca inca pana atunce nu avemu nimicu.

CXXVI.

Unu invetiatoriu despre partea fisica se aiba tote organele, si simtirile trupesci senatore, si bine formate; — din temperamentul catu se pote vioiu, nicidcum flegmaticu, macaru ca unu invetiatoriu se cere ca se sie seriosu si cu sangre rece, dara acésta se nu aterne ca urmare firésca dela temperamentu, ci dela suprema sa autoritate preste sine — (Apost. Iouan I. c. 5, v. 5, 6) — asia dara nici din temperamentele cele iuti, prea iuti, precum melancolico colericu, pentru ca dela pusatiunea acésta firésca a unui invetiatoriu inca atarna forte multu; caci fiindu unu invetiatoriu tristu, posomoritu, sau avendu alte trasuri antipationale, elu atunci nu ne va cresce pruncii, ci le va omori spiritulu, si in locu de a nobilita, elu va mai selbateci animalitatea spirituala a pruncilor. Pentru care se vede lipsa ne-incipitata, ca la primirea alorii tineri, cari voiesc a se pregati sau prepara de invetiatori, prin unu concursu anumitul bine se se stracure, si se se precaute (XLVIII), nu ori si cine, pentru ca cine voiesc se sie invetiatoriu, se aiba o plecare din leuntru catra acestu oficiu bine nimerita, ca cumu oresicumu aru si innascut si spre aceasta. —

(Va urma.)

Monarchia austriaca.

TRANSCILVANIA.

**Зърнешти, 13. Дечешбре п. (Луксембург. Деспре Лаз-
пийан.)** Ли кътъ къпоскъ ей стойчествълъ лвъ Лазария, апеное
кредъ ка елъ съшъя иа останеа de a се апъра de атакориле ръ-
незите аспира лвъ де ачеа клікъ молдовеъ; тъкаркъ отвълъ ар-
птеа зиче къ totъ дрептвълъ: гъбернълъ каре т'а фъктъ цепе-
ралъ-инспекторъ алъ шкоделоръ Молдавией, ачелъ гъбернъ, каре
т'а дисърчинатъ а фаче кълътория штицифъкъ прпин Европа, ва фи
штиятъ фъръ дандоидъ, ка пентръче отвълъ ши къ че скопъ а жърт-
фитъ о вагателъ де кътева сътъ галъпъ. — Mai denapte пичъ L.,
пичъ оръ каре алътъ отвълъ къ тинте нъ ва лва пе о клікъ, пе дълъ
трей пърекъ де омени днъ локъ de Moldova днтрегъ, пичъ ва пъ-
теа зиче днъ къщетъ къратъ, къ трей патръ колаборатори пе да трей
газете din Iashi пентръ ачееа о'ад скълатъ къ връшъшие аспира
лвъ L., пентръкъ молдовенъ въръскъ пе бътъ din Apdealъ; къчъ
а воръ астфелъ ар дисемпта totъ ка ши кътъ ар зиче чидева:
Финдъкъ колаборатори ачелоръ газетъде аш тъкатъ ши съшъ сътъ-
ратъ ши аш лъздатъ пре Domnulъ, ашea дап пътъ din атъта при-
чинъ Молдова тътъ есте сътълъ ши лаздъ пе Domnulъ (съшъ тъ-
кар пе Редакторъ). Фересъ Dumezeiъ, ар фи о кътълътъ рътъ-
чире а къзънда лъкрърile ши а креде, къ опинионе пъблъкъ а
Молдовеъ днъ привънда лвъ L. кътъ ши престе totъ а Apdelelоръ
ар фи кътъ де пътълъ репресъжатъ прпин трей патръ пътъръ а га-
зетелоръ din Iashi.

Ей фрате къпоскъ пе Молдовенъ de апъре din комерчълъ
литераръ de anii 12 ши маи тълътъ ши печъ търтъреи днъ къщетъ
къратъ, кътъ ам афлатъ ла джинъ атъта солидитате de карактеръ,
патриотистъ, кътъ ши ізвѣре de стрънъ*), днкътъ нъ т'ам пътътъ
дндеи пътъодатъ, къ прекътъ алъ о тълътъ de стрънъ, францоzi,
немцъ, еаръ маи въртосъ гречъ ши тъскали ш. а. ш. а. днъ Мол-
дова нъ пътъ сътъ приимъшъ бине, адикъ къ оспіталитета че ка-
рактеръзъ пе молдовенъ, чи totъодатъ сътъ ши ашезадъ днъ по-
стъръ въне ши грасе, пайтъдъ днъ рангъръ боиерштъ, късъторицъ днъ
Фамилии боиерштъ, ашea ши ромънъ арделенъ воръ фи приимъшъ
totъдеаенъ тъкар къ ачеа кълдъръ, къ каре се днтръдъшаръ
totъдеаенъ гречъ ши тъскали.

Днтръ ачестъ а теа опинионе т'а днтрътъ ши ачеа днтръ-
рълъраре къпоскътъ тие днкъ din първълъ ши стрънъ, къ днтръ
арделенъ ши молдовенъ а стътътъ о непрекъртъ комънъкъчне
атътъ прпин венреа дноръ днъ цера постръ днъ тъмпъръ de пъпасте
ши фъгъ, кътъ ши прпин репортъръ, економиче але тъпълоръ по-
штръ, комерчълъ прпин тълдимеа de днгъне ши тагазъ че авеаъ
маи въртосъ брашовенъ пе ла орашеле Молдовеъ — пътъ ла
пепдереа Бесарабией, — ши еклісіастиче прпин ачелъ таре пътъръ
de monaxi арделенъ, кари днъ тътъ въкъриме дншъ афлъръ алъ лоръ
адъностъ ши съпъаре днъ тонъстъриме Молдовеъ пътъ днъ zioa
de астъзъ; днъ челе din үртъ еш штіатъ, къ молдовенъ орі-
къндъ аввъръ тревънъцъ de върбаци къртъраръ ромънъ, нъ пътъ къ
днтръдъшаръ пе чеи кари трекъръ ла джинъ din Apdealъ, чи ле
фъкъръ опръеа de аї кіема днъ формъ, еаръ ла ачестъ кіемъ
маи деандреа тартори пе боиеръ вътъръ din зілеле лвъ Mixailъ
Сандъ ши але лвъ Ioan Стърза, еаръ апъте пе Dn. G. Acaki, прпин
каре фъсесъръ кіемацъ пе ачелъ тъмпъръ днтръ алъ, Drii de
medicinъ Ramonai ши Bac. Попъ, кътъ ши Фабіан поетълъ (непотъ
алъ епіскоцълъ Бобъ), еаръ маи пайнте de ачештіа прпин тітропо-
литълъ Beniaminъ Ioanъ Lemani, пе атънъ протопопъ днъ Клажъ
(маи тързи епікоцъ) ш. а. ш. а., тоцъ къ скопъ de a се апіка
днъ калітате de професоръ съшъ діректоръ, каре ла колециъ, каре
ла семінарълъ, пе каре Beniaminъ днкъ din ачелъ зілъ днчепъсъ
алъ днфінда, фъръ ка кътълътеле евенимінте політіче сълъ іерте
а лъкра днпъ воинъ ши допінда са.

Оні din ачей върбаци арделенъ аш прпітъ кіемареа, еаръ
алъ пътъодатъ нъ аввъръ днкърдере днъ евенимітеле політіче din
Прпітълъ; престе ачестъ кам дела 1820 днкърчъ орікъндъ се
днтъжъла чева естраордінарів днъ Прпітълъ, партіта стрънъ
totъдеаенъ пъпіа віна пе філъ патріє, еаръ апои пентръ ачештіа
се ръстігъпіа відъї ромънъ арделенъ, кари се афлътъ маи въртосъ ка
dackalъ днъ Прпітълъ; de ачееа арделенъ къртъраръ маи de
францъ пътъодатъ нъ аввъръ врео трачере de initъ deoocesitъ ка
съ трекъ ши съ се ашезе днъ церіле ромънъштъ. Ромънълъ ар-
деленъ дншъ аре ши елъ скъдеріле сале ка тътъ лътіа, челоръ
днвъдълъ din тражни днпъ нъ ле воръ пътіа denera пичъ кіаръ

*) Апъте ла anii 1848/9 молдовенъ къ прпітъреа піи оснітіліга-
тіа датъ арделенълъ съшъ днтрекътъ пе сінешъ днсъшъ, днъ кътъ
ачелъ зілъ, de ши алтътъреа пініе de певои, днъ initіtіe ромънълъ
арделенъ аш лъсатъ съвніре пештере de рекъпощтінъ кътъ тол-
довенъ ши въковіненъ, —

връшашъ лоръ ачеа днсъшіре фртъбсъ, къ ей, кътъ зіче про-
вербълъ, днблъ къ кръчеса днъ сінъ; токма пептъ ачеста днсъ
въръскъ din съфлетъ інтрішъ асіатіче, прпин вътъре се дндесть-
лэзъ къ пътълъ ши къ сфера де лъкъре че лі се дъ, таре се
тікъ, днпъ воинъ пътъпепілоръ.

Чи съ не днброчетъ еаръш ла атікълъ Лазария ши ла прі-
гопіторій лвъ. Пептърчъ Л. а трекътъ ла Молдова, къндъ ромънъ
арделенъ астъзъ каутъ днъ тътъ пърділе днпъ върбаци днвъдълъ,
къндъ шкоделе лоръ парте таре сътъ орфане de професорі кътъ
требъе съ фіе професорі, адикъ ка днъ Лазария;

• Ad'ci aminte fratre de acele ore a le прч-
depej лвъ L., къндъ днъ zice ръшъ къратъ, кътъ піи піи нъ воинъ
ка елъ съ трекъ съшъ ла Молдова съшъ ла Цера ромънъскъ ши къ
престе totъ піи аічъ нъ аветъ піи вънъ пріосъ de върбаци днвъдълъ,
ши днкъ ар фі днпъ воинъ постръ, нъ амъ лъса піи пе
зілъ ка съ трекъ din коло, еаръ апъте ла Цера ромънъскъ
зіде арделенъ ромънъ (ши пътъ ромънъ) фъсесъръ днъ атътъ
фелъръ талтратаци, съб піи о kondiцівne. Ачеста ле ворбірътъ
піи ла прчедереа лвъ L., еаръ еш din партеа таре стај пе че
амъ zicъ, кътъ піи нъ аветъ съ днтрътътъ пе nimirъ къ вър-
баци, прпин вътъре молдаво-ромънъ съ нъ крэзъ — кам прекътъ
кредеа зілъ алъ, — къ дноръ ар фаче арделенълоръ нъ штішъ че
пальтъ градъ, днкъ iap' прпітъ днъ постъръ "de „dаскалъ, ка съ
ръзъ ши ей о пътъе," прекътъ зікъ боиеръ днпъеалоръ. Ns dom-
пілоръ нъ, декътъ франселе алъ de Бъкърштъ ши Iashi інтрігате
ши пістътіе, піте ши вдате къ лакътъ, de о тіе оръ таі він-
шълаішъ ши чеи de Apdealъ, тънката днъ десміна одіхнъ а съф-
тълъ ши а къщетълъ. —

Апои дар пентръче атъта рънкобре аспира лвъ L. днъ свъз
пътітеле жърпале роцъпештъ? Пептърчъ лвъ i с'а datъ днъ Мол-
дова вънъ постъ шкоделікъ, пе каре піте фі къ л'ар фі окспатъ
маи въкъросъ вънъ алъ чіпева? Ns кредемъ. Аш трекътъ фер-
читеle зілъ але консіліарілъ Стърза дела Odeca (1842). Пеп-
търчъ гъбернълъ ia datъ чева външоръ de келтълъ, пе 5—6
лъпъ? Пофтітъ економіe! Оаре тілъ ши зечіе de тіи de гал-
бінъ, каре пътъ акътъ се арпъкаръ днъ шандъ съб стеамътъ de
реформе але шкоделоръ ши de стіпеній прпин тътъ Европа, пеп-
търчъ нъ ле сътъзъ „DDлоръ"? Оаре пептърчъ антагоніштъ
лвъ L. нъ къщетъ, къ Apdealълъ ле datъ Moldovе пе ачелъ
върбатъ днвъдълъ гата, фъръ ка джнса съ фіе келтътъ о пара
Фрънътъ пептърчъ прокопіреа лвъ? —

Пептърчъ молдовенълоръ нъ пакъ прпітълъ фіологіче а ле
лвъ L.? Че певои таре! Комбатълъ къ арте егало, опесте,
къ крітика чеа маи съпътъсъ, конвігълъ къ отвълъ се афъ гре-
шітъ ши атъта е totъ; пътъ съ възъ бине, ка крітічесъ съ нъ і
се днкърчъ іделе, прекътъ о пъдіръ „Къщетъріе." Чеа маи таре
пебзпішъ а фостъ ши ва ръмъпіа днъ вечі, днкъ омени днвъдълъ
се дншъпънъскъ din прічіна діспітелоръ ши а крітічелоръ фіоло-
гіче, къндъ токма ачеста требъе съ декъргъ маи фъръ патітъ
ши фъръ івцълъ, прієтіпештъ, къ съпъре рече, къ бнпъ днцеленъре
ши маи въртосъ феріндънъ de ванітатеа, каре пе омени днвъдълъ
днъ фаче de ржсъ маи кържнъ де кътъ пе кокопашъ скопі
din кътілъ de modъ.

Ши de зіде штішъ жърпале, къ L. din тътъ кълътория са
се къпіште пътъ къ епістоле пъбліката днъ Фія дела Бра-
шовъ? Ns кътва L. era datorъ съшъ dea портфоілъ съшъ днъ
ревісівпіа днвъ кътаре. Днкъ L. а пъбліката ачелъ епі-
столе, какса фі, къ л'ар провокатъ дта ка съ скріе къте чева
din кълътория са; еаръ отвълъ нъ вои съ трекъ прпин Европа пъ-
тъ ашea, ка прпин сатълъ лвъ жъпълъ Кремене, кътъ алъ трекътъ
пътъ акътъ о тълдітъ de алъ кокопашъ de аї дноръ, чи сокоті
съ фолосесъкъ пъблікълъ днкъ ши днтръ валбріле кълъторіе, чеа
че ар фаче оръ каре ромънъ dedatъ къ тъпка ши пе dedatъ къ
лъпіа асіатікъ. — — —

G. B.

ОНГАРІА. Таче ши фаче. Къндъ інтеліціпда зілъ днръ
аре a dicnъне ши престе тіжъбче матеріале, атъпчі арапе оръ се
днтръпілъ, ка ea се нъ реаасъ ла капътъ къ орче днтррпілъ
бінъ калкълатъ. Onъ котітътъ стътъторія din боиеръ чеи маи а-
ввдъ ши totъодатъ ши днтеліценъ се констітіві de cine днъ Онг-
гаріа, ка съ днфінцезо о сочітате акціонаръ, пептърчка съ кълъ-
деасъкъ вънъ држмъ de феръ дела Гаэрінъ (Раае) пъпъ ла
граніца търчъеекъ. Кътъ ам зіче вънъ држмъ de комінікаціе
маи dela вънъ капътъ алъ Онггаріе din Nopdъ пъпъ ла граніца
mezinalъ. Dnъ кътъ се скріе контрактълъ соіетъцъ с'а ши
съпіскрісъ, ши с'а червътъ днвоіре ши dela гъбернъ спре а пътъ
пъши ла реалісаеа ачестеї днтррпілъ, каре се креде къ се

ва спріжні ші де губерні. О департаменте dintre боєрій ачештіа. „Лп Петерсбургѣ єсъ пе зі 6 жирапале. „Інвалідзлѣ“ жирапаї комітетвлѣ авѣ опоре а фі прімітѣ дп аздіенду de Maies. Са палѣ тілітарѣ дп азлѣ алѣ 42, съптѣ редакція впнї колопелѣ, Лшператулѣ дп 10. але лвпн ачештіа, ші соціатеа че, ка офіцірѣ де ставѣ, Лебедевѣ, ші репресентъ партеа тілітарѣ ші трепвлѣ ачеста съ поортѣ пътеле: Дрѣтвлѣ Лшператулѣ опінівніе де пе ла кабінетѣ, преком ші а ле партіої падіонале.

Франц Іосеф din рѣсъртѣ. — Е дѣ дисемпнатѣ, къ бо-

иєрій ачештіа, ешіндѣши din паши чеі скототоші, карій характери-
са рѣ патралвлѣ зиггерескѣ пъпѣ акют ла орче дитрепрінде, аѣ
шіжлочітѣ астъдатѣ пе тѣкте тѣтѣ дитрепрінде ачеста, дитрі-
кѣтѣ еа еши deodatѣ гата ла лвпнѣ ка dintre' машіпѣ. Ніші
адвокрі скотобсѣ, пічі фрасе, пічі бацкете пе премірсеръ ла
ачеста дитрепрінде, каре е вна dintre челе маі таніне дп
тѣтѣ топархія.

Лп Франтеа соціетѣї съ алеасъ графомѣ Zich i пъпѣ ла
дефінітіва констітюре а соціетѣї. Спеселе се афѣ съптскріе
ші о пътре шаре de банї ле стъ съптѣ диспъсъчніе пеントрѣ ско-
пвлѣ лорѣ. — Соціатеа с'а ші констітюїтѣ ші стъ din 12 дп-
тиметорї. —

Din Тимібрѣ рееасъ алть дитрепрінде de дрѣтвлѣ de
ферѣ кѣтѣ Nopdѣ, кѣтѣ Галідіа. Кончесіонеа с'а ші тіжлочітѣ
ші, се скріе, къ графѣ Andrahi e дитріпітѣ ла ачеста дитрепрінде. Дрѣтвлѣ ачеста de ферѣ съ аїбѣ а трече din Ти-
мібрѣ прі Арадѣ, Солнокѣ ші Кашовіа. Операцівніе юме-
тріче пеントрѣ месірареа тержтвлѣ с'а дитріпітѣ.

АБСТРІА. Biene. Двпъ кѣт се отържсе bindepea вѣн-
рілорѣ статвлѣ, каре се чесеръ ла банк, ведетѣ къ с'а ші дитрі-
пітѣ віндереа лорѣ. Лп 12. Дечетбрѣ лвѣ впвлѣ dintre ач-
еста вѣнѣри Подієбрадѣлѣ, Іринг. Кіпскі къ З тілібне фр.

Biene. Дела дірекціонеа банквлѣ се пѣблікѣ дп 14., кѣткѣ
дп ресітіпѣ de 5 зіле с'а съптскріе фортѣ швлї ла акціе
інстітутвлѣ de кредітѣ ч. р. австріакѣ пеントрѣ кошердѣ ші індес-
тре ші къ евптскріпітѣ пѣблічне пе акції с'а дитріпітѣ. Din
штірѣ прівате се дитріпітѣ, къ дп ресітіпѣ de 4 зіле с'а
фостѣ съптскріе 415 тіліонѣ ші къ престе 16,400 партікларѣ
с'а дитріпітѣ дитріпітѣ, пе прівіндре маі дикою съптскріпітѣ.
Атъта кредітѣ авѣ ачеста дитрепрінде фолосітѣ.

— Новлѣ проектѣ de леце пеントрѣ котердѣ ші месіраре
ешітѣ дела дп. миністеріе ші дитріпітѣ пе лібертатеа конк-
ріпідѣ дикѣ ва десволта пътре ші авдїл пекзпоскѣ пъпѣ акют.
Чи деопре ачеста къ алть окасіоне.

— Маіестатеа Са Дитріпітѣса се афѣ стпѣтѣсъ ші ка-
са дитріпітѣ чеі аменінду пе лвѣ пічі о зрѣ de періквлѣ, че ар фі
пътѣтѣ зрѣа din спѣтѣтѣ.

— Деспре предареа Карсльї се дитріпітѣ ші Bienezii dea-
рѣпдѣлѣ; апої пічі Прінчіпеле Горчакоффѣ дикѣ пе маі прімі-
нічі о штіре деспре предареа Карсльї.

Cronica straina.

Rусія. Дѣкѣ вреаі паче гѣтештете de ресбоі. Ачеста аксіомѣ се паре къ дитріпітѣ тѣтѣ ші проектеле de пачіфіктѣ. Русія пе глашештѣ къ фортифікареа Петерсбургѣлѣ ші а Москові, апої ea дші пѣпѣ твлѣ сіліпѣ ші ла регіонеа дрѣшіпелорѣ, каре къпіндѣ de коміпѣ біені nediechіпіліадѣ ші пѣпінѣ алеші. Къ тѣтѣ ачеста дитріпітѣ, къ дп маі твлѣ гѣверненменте ресенші а слѣйтѣ дитріпітѣа, маі вѣртосѣ а пласеі котерсанте, дп консістінда дитріпітѣа. Оаменії дші пѣпѣтреазъ вапї съптіорѣ ші пе маі вреаі аі дитріпітѣа дп хѣртї пріп локріле челе маі дитріпітѣа, п. к. Москва, Ниши, Астраханѣ шч. Контрібутеле пеントрѣ ресбоі се даѣ de коміпѣ тѣтѣ дп хѣртї de статѣ орї къпінѣ, дитріпітѣ аріпітѣлѣ сїе тереа дп аїо. Оаменії пльвеці се маі тѣтѣ, къ статвлѣ ва дитріпітѣа а пльтѣ ші інтереселе ла даторіеа сале.

Колоніеареа Сібіріеа къ кондемнаї еарѣ дитріпітѣ de по. Акш се тѣтѣссе ла Сібіріа впѣ секретаріе de гѣверпѣтѣтѣ, Бѣрвѣлекѣ, пе лвпгъ че се derpadѣ ші пефтѣ дрѣтвлѣ de стареа са.

Аша маі чітіпѣ, къ, пе кѣндѣ ші франціи Moldoveni се риш-
парѣ de съфіеа склѣвіе дп цѣра лорѣ, дп Русія дикѣ totѣ
маі креште предвлѣ склавілорѣ, двпъ кѣт се пѣтескѣ пе акколо
країспої, аша дп кѣтѣ предвлѣ впнї склавѣ че ера пѣпѣ акют
400 рѣбле с'а сітѣ ла 800, къ вапї сашь дп зрѣа пефтѣ а-
тѣторѣ біені дп ресбоі, двпъ кѣт скріе „Кіол. Z.“

Давна че авѣ Русія къ ресбоілѣ ачеста o de пѣтітѣлѣ жи-
рпалѣ а фі de 3000 тіліонѣ рѣбле.

Жирапалістіка Русії еасъ астѣзі ла лвпнѣ кіарѣ пріп
оргапвлѣ рѣсоманѣ „дп Nopdѣ.“ Ачеста пѣтірѣ жирапалеа Русії
ші оквічніе лорѣ къ твлѣ лаудѣ. Лп Франтеа тѣтроверѣ пѣпѣ
пе „Жирап. de Москва“ каре състѣ дела 1703 ші аре чеі маі
твлѣ аборадї. Елѣ еасъ de 3 орї пе септѣтѣ съптѣ pedakci-
зпеа лвї Калкоффѣ ші се спріжнештѣ de зіверсітатеа din Mos-
кова, е офіціаль ші се оквіпѣ пѣдішѣ къ алте дірі стрѣліе.

Лп Петерсбургѣ єсъ пе зі 6 жирапале. „Інвалідзлѣ“ жи-
рпалістіка авѣ опоре а фі прімітѣ дп аздіенду de Maies. Са палѣ тілітарѣ дп азлѣ алѣ 42, съптѣ редакція впнї колопелѣ,
Лшператулѣ дп 10. але лвпн ачештіа, ші соціатеа че, ка офіцірѣ де ставѣ, Лебедевѣ, ші репресентъ партеа тілітарѣ ші
трепвлѣ ачеста съ поортѣ пътеле: Дрѣтвлѣ Лшператулѣ опінівніе де пе ла кабінетѣ, преком ші а ле партіої падіонале.

„Ст. Петерсбургскія Ведомости“ е челѣ маі шаре жирапалѣ,
каре маі сеамъпѣ къ челе шаре европене, стъ de 100 anl спрі-
жнітѣ ші edatѣ de akademia скіентіфікѣ, pediceatѣ de Откіе.
Партеа літерарѣ а ачелѣ жирапалѣ репресентеазъ шкоала пеа-
рсеаскъ.

„Albina Nordikѣ“ фойе політікѣ літерарѣ ped. Греч ші Бѣл-
гаріпе, ачеста репресентеазъ прічпілѣ консерватів.

„Жирапалѣ de Ст. Петерсбургѣ“ еасъ дп ліцѣа франчесъ,
ка жирапалѣ алѣ кабінетвлѣ офіціалѣ. Тотѣ съптѣ ачеста тітвлѣ
еес ші впнї ферманѣ dela akademia скіентіфікѣ, pediceatѣ de
Dr. Maierѣ. — Маі е впнї жирапалѣ полопікѣ, „Tigrodnik“ каре
еасъ de 2 орї пе септѣтѣпѣ. Ші ачесте съпт жирапалеа полі-
тічес, еарѣ фойе септѣтѣпалие ші лвпале, літераре, офіціаде ші ор-
гane de ale minіsteriulѣ ші соціетѣцілорѣ скіїпідіфіч, маріналѣ,
монтаністікѣ, котерциале, феографікѣ, економікѣ ші драматікѣ (дп
тѣтѣ Русія?) „Пантон.“ — Еасъ маі de 5 anl дикбоче ші о
фіе іллстратъ. —

Tièr'a romanescă si Moldavi'a.

Двпъ „Zimbrѣ“ пѣблікарѣтѣ акtele стерпerei склѣвіе ціа-
ніорѣ дп Moldova. Акют ресенпъ еко фантѣ ачештіа, ші дѣла
грапіца Moldovei 2. Decembrie 1855.

„Nѣ въ почѣ адреса ачесте рѣндѣрѣ, фѣрѣ а пе ле зда къ
лакрітѣ, да ле зда къ лакрітѣ de вѣквріе, de каре салтѣ inimile
тѣтроверѣ адевърацілорѣ крештінѣ ші але адевърацілорѣ фі аі пат-
ріеі постре. Жирапалеа din капітале пе адекѣ офісълѣ преа дп.
пострѣ domnitoris Grigorie Gika din 28. Ноембрь 1855, пріе каре
преа дп. Domnѣ decrobеште пе тої ціанї партікъларілорѣ, кар-
рій зъчеадѣ дп лапцрї de склѣвіе пе ла дикіпітѣрї лвї Христосѣ!

Zioa de 28. Ноембрь 1855 есте чеа маі стрѣлажтѣ zи дп іс-
торія патріеі постре. Есте о пацінѣ дп історія патріеі плінѣ de
пірланде. Еете о zи, пе каре провіденца dibinѣ а пѣстрато пе-
нтрѣа глоіа ші пемвріреа преа дп. пострѣ Domnѣ Grigorie Gika,
ачелѣ маі віртосѣ ші маі марінімосѣ dintre domnitoris карій
шезатѣ пе троплѣ патріеі постре.

Есте о zи дп каре съте de miil de съфіете крештінѣ дитріпітѣ
рідікѣ тѣпілѣ кѣтѣ чеірѣ din ресенпѣ роціндѣ пътеле тѣпітѣ-
рілорѣ лорѣ.

Nѣ съптѣ компетінте а deckrie ачеста фантѣ впікѣ дп іс-
торія патріеі постре. Даторія чеа сакрѣ есте a поеділорѣ ші а
історічілорѣ поштрї, каре ворѣ авеа флорї дп авандануѣ дп dom-
nia преа дп. Domnѣ Grigorie Gika спрѣ аі диплеті корона пе-
нтріреі пеントрѣ атътеа фантѣ втапе, каре'лѣ пнпѣ дп пѣтервлѣ
затепілорѣ челорѣ тарї.

Съте de ani aѣ трекѣтѣ, de кѣндѣ съртѣтѣ dimpnezeeeskѣ
евапцелѣ, каре зіче: „че діе пѣдї плаче алтвіа пе фаче“; ші къ
тѣтѣ ачестеа еїпітенї, дитріпітѣрї Корапвлѣ не aѣ дитрекѣтѣ ші
дп прівіца ачеста. Філѣ Marii впвлѣ din Treime a тѣпітѣ
пеаштѣлѣ отенескѣ din ресенпѣ Catanei, Grigorie Gika a cdrobітѣ
катенелѣ, къ каре пої дитріпітѣрї лвї Христосѣ, ціеамѣ ферекаї
пе ціанї!

Noi стмлїеаштѣ пе фіѣ dela пеントрѣ татеї, шілѣ віndeamѣ
пе аврѣ, din каре фъчеамѣ салѣ ші о пѣпеамѣ пе ікоана таїчї
Domnulѣ, пе каре о съртѣтѣ dimpnezepѣ къ ачеле съфіете, пе
каре ле вѣндѣсерѣтѣ, ші алѣ кърора прецѣ длѣ пѣп-
тѣлѣ преа къратеі феочбре!! —

Din капіталъ п'аветѣ штірѣ, пе штідѣ даѣ дп ачеса зі пілѣ
de глоіа op de фі алергатѣ патріої дп корпоре ла палатѣ, ка съ'шѣ
арата рекноштїнда кѣтѣ domnitoris пеントрѣ къ пе астерсѣ ачеса
пать пеагрѣ de пе пътеле пострѣ. Nѣ штідѣ даѣ ministrї бесе-
річේ op de фі алергатѣ ла алтаре, ка съ'рідічѣ къ фтвлѣ тѣлжіе
рѣгъчвіе лорѣ кѣтѣ Domnulѣ пеントрѣ ачеста фантѣ крештінѣ;
пріе каре domnitoris не a кърѣдѣтѣ съфіетѣлѣ de ачестѣ пѣкатѣ
сатапілорѣ.

Darѣ дп провіпѣ штірѣ, къ маі твлї звнї патріої, карій
ші пѣпѣ акют aѣ dopitѣ zioa ачеста, дші формулѣзъ хѣртілѣ ка
съ'шѣ декларе Вістеріеі: къ еї п'авѣ пічі о претенсіe de desigvare
пеントрѣ съфіете, ші къ пеントрѣ каре de omѣ пе ворѣ платѣ. Dar
къ дѣрре требзе съ вѣ спіпѣ, къ de ші пѣдїнї, дарѣ съпт ші de
ачеїа, карій п'авѣ аплаузатѣ ачеста фантѣ крештінѣ. Ші еатѣ
de че вѣ рогѣ, съ пѣблікаї ачесте рѣндѣрѣ, ші алтеле de ace-
тenea лорѣ, ка доарѣ спіртѣлѣ сееклѣлѣ ва стрѣбате ші дитрі-
ачесте inimi дигіеате!

Nѣ віагдї а сплѣ лвпнѣ: къ преа опорадї тѣтроверѣ aї
кон-
силілорѣ адміністратівѣ еstraordinariѣ дикѣ факѣ o дрѣпѣтъ партѣ
історікѣ ла ачеста фантѣ шѣреадѣ a domnitorisлѣ пострѣ, пе
каре длорѣ aѣ аплаузатѣ спапішѣ къ атъта кълдѣрѣ. —

De pe malul Moldovei, 3. Decembrie.

Път къндъ копштица не зіче, къ фойе поастре алъ проприятъ totdeasna adevăratъ; къ алъ форматъ adevăratъ спиръ, не каре лъж съсъпътъ ші дитре челе маі греле дитрепъръ, вергъръ де орі че цатімі, де орі че партікларітъці ші дитрілінде: къдѣтъ, къ ам тóтъ дрептата а въ адреса ачеста ръндъръ спре тажгътереа бъпилоръ постри компатріоді, кърора лі с'аі амържтъ inima ла челе пъбліката дн Nr. 24 алъ Стедеі Дніпръръ.

Преа с. ф. пърітеле Іасинъ Архієрэвъл тітъларіз de Edeca, ші локодіторівъл de епископъ алъ епархіеї Романії есте de оріоне adevăratъ рошъръ, пріп үртаре нъ систе de оріоне обскръ, къ ачестъ епітетъ нъ пілъ маі даі піче даштаний. Есте ші філълъ зпілъ преа венерабілъ преотъ, каре а сервітъ 20 алъ, ка преотъ ші дховнікъ ла топъстіреа пречестей din політія Романі. La поі ші боірі чеі вътрьні de дитъяа класъ сърѣтъ тъпа преоділоръ кіаръ ші ачелоръ de пе сате къндъ ле дъ апапъръ ші Мі ботеазъ; пріп үртаре піче статълъ преоцескъ нъ піте ф. обскръ. Преа с. ф. пърітеле Іасинъ п'а пъблікъ, п'а простітъ, п'я і с'аі смінтітъ тінціле; п'а пемъдъштітъ пе філъ съі съфлетешті къ скандале ші ванітъці, п'я пемъдъштітъ; каре съ веде de аколо, къ п'а сърітъ ла піме; піче лъж дінітъ чіпева дн фіартъ, прекъп съ үртегазъ къ пъблікъ ші смінтіці, пріп үртаре п'авеа дрептъ Стено алъ інфера къ асемеа єнітете, ші а осжди къ атъта іроніе толідвеле тарелъ Васіль. Ба din контръ преа с. ф. пътъ алдатъръ, къндъ а порпітъ ла топъстіре а прімітъ ші а диторъ візітеле копчетъ-шепілоръ ші філоръ съ съфлетешті, къ тóтъ ліпіштеа, ба кіаръ къндъ іеа спісъ: къ аре съ се порпеасъ ла тонастеръ, къ о търіе de съфлетъ ші къ о ресігнаре ексемпляръ, а датъ віне къвълтаре архієреасъ ачелора, карі сіділаш тóтъ къвълдълъ пълъ ші пріп үбознаре зікъндъ: тъ воі дъче, къ тóтъ воіашъ съ мергъ, ка съ възълъ не Dionicie.

Тотълъ, че а датъ дрептата капълії бесеріческъ алъ десъръ-чина de o аша таре дитаторіре есте, къ преа с. ф. с. ла о боаль че а автъръ, п'а консультатъ вреялъ medikъ; чи с'а кътатъ кътъ ам зіче къ medіcіone бъбешті, лъкъръ преа всітатъ ла поі — кътъ дн үрта зпоръ салчі, ші а алторъ medivine тарі пе атъсвате боалеі, а датъ сеітне, дн ресітіпіръ, de дефектълъ теторісі; каре шерітъ маі тълтъ о компътітіре, даръ нъ астъфелъ de епітете інсілтъторіе, пе каре зпілъ бърбатъ къ чева сокотіцъ нъ деаръ ф. адресатъ піче асупра зпілъ епископъ de аі лії Пара-Брама.

Нъ пеа пъкътъ піче іроніка рекомандапе, че іа датъ дн ачелъ Nr. алъ Стедеі погвлъ локодіторівъ. Дн adevăratъ къ ла поі клерълъ нъ аре врео кълтъръ дисемпітъ, — лъкъръ къпоскътъ дн фантъ — ші кіаръ ачеста а фостъ dopinga, къ каре дн. гъвернъ ші тодъ въні патріоді алъ дитрідіоштъ къ атъта кълдъръ пе к. с. пърітеле архімандрітъ ші кавалеръ отоманіческъ Dionicie, къ о de пілъ сперандъ, къ ачелъ бърбатъ de зпілъ карактеръ рапъ, ші о капачітате дорітъ ва фаче съ проспере къ тóтъ demnіtatea ачеста інсітуте, каре саі стабілітъ дн тонастерівъ Németvâl, спре дитініареа клерълъ ші а пътівіе, ка аша съ ведемъ одатъ ачелъ таре венітъ дитрівініцъ спре зпілъ скопъ ші маі de дорітъ, съ нъ маі сітіарісасъ зпілъ партікларі вънзъндъ тоші де атъта таре de anі пе конта лоръ.

Аді възътъ архікътъріле Zîmbrelъ асупра търещълоръ дн дитріпінірі але дн. гъвернъ ші але міністерілъ de кълтъ пентръ дитініареа факультъці de жхріспрѣдіцъ. Ашаі патріотістълъ ла поі. Лътіна е бътътъріе зпоръ окі боллаві, — a zico бре-чине — da нъ і лътіна de віпъ. Дн. гъвернъ кълтъште міл de галіні къ дитрілъ ші інстрікція зпоръ тінеръ, пріп дърі стръ-ине, карі апоі съ отръвеськъ къндъ четескъ кътъ чева десіре ін-стітуте din каре ш'аі лътъ кълтъра, ші къ каре спесь с'а-пітіа дініа зпілъ професоръ дн патріе спре а дініда съті de філъ алъ патріе, карі с'аі тълътъ маі зпоръ къ лъна de аічіа. Zîmbrelъ нъ съ тълътъште піче къ ашезътълъ школястікъ; ші піте къ аре дрептъ: че дитцеленітъ поі пе върбадії чеі тарі de страдії. Біетълъ Zîmbrelъ нъ шті, саі — чеі ші маі ръдъ — нъ вреа съ штіе, къ тажгътъріе въпъдаплълі нъ атъріп піче dela воініа, піче dela дителіцінда рошъръ. Dar аветъ поі ші патріоді въні, карі зіні deodatъ кътъ 3—4 дитріпінірі, ка съ пітъ фо-лосі дн маі тълтъ ратърі кътъ підітілъ. —

I. Арматъ, кътініаръ.

DIN КЪМПОЛЪ РЕСБОІДЛЪ!

Ліпіште престе тóтъ, дніс ліпіштеа торді, кареа деокам-датъ с'а останітъ de a mal сечера пе ачеле кътпіл крѣтате ші скълдате дн сжніе.

Nomai despre четъцвія Карсъ din Acia тóтъ се спіне din поі, къ ачелаш ар фі къзътъ дн тъпіле рушиоръ, алъ пріп арте, чи пріп фоте ші къ комбінантълъ русескъ Мэрвіефъ ар фі лътъ пріпсь пе тóтъ гарнісона Карсълъ. Челъ підініл ашea скріе га-зета „Donau“ dela Biena. —

De къндъ пъблікарътъ штіріле despre комбірселе de пота-ріате дн маі тълтъ локърі, се маі пъблікаръ дн Бълетінълъ офі-циалъ de лъпгъ „С. Б.“ зпіл пътіръ таре de стадіоні потаріале къ саларія dela 250—500 пе лъпгъ алте акіdenze; дн кътъ пітетъ зіче, къ маі дн тóтъ цеара се проведѣ акут стадіоніле къ потарі. Ачеста пентръ атенціонеа челоръ че воіскъ а окъпа ачестеа посторі.

— Дн Мэръш - Ошорхеі се афъ стадіонеа de адінкъ de капчелар'е преторіалъ къ саларія anual de 600 ф. m. c. ші къ дрептъ de дн пітіраре дн 700 фр. Конкірсълъ e церквітъ дн ресітіпіш de патръ септъмвръ.

**Insciiintiare de Prenumeratiune
la
Gazet'a Transsilvaniei
si Fóia
pentru Minte, Inima si Literatura
pe anulu 1856**

totu cu pretiulu defiptu de pana acum,
cu тóте ca jurnalele isi suira pretiulu dupa caristia ce
domina; asia pretiulu e:

pe 6 luni 5 f., pe $\frac{1}{4}$ 2 f. 30 cr. m. c. in Iaintrulu Monarchiei;
si 7 f. m. c. (séu 21 sfanti) in tierile neaustriace.

Gazeta va esi ca si pena acum de doue ori pe septamana afara de serbatorile Nascerei si ale Invierii; Fóia o data pe septamana dupa modalitatea de pena acum; va depinde inse dela numerulu prenumerantilor im bogatirea Fóiei. —

Ca oficiale va publica scirile cele mai insemnate.

Prenumeratiunea se face pe la c. r. oficie postale si la cunoscutii vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acum.

Se аfla pentru doritori exemplare de ajunsu atatu dela 1. Ianuariu catu si dela 1. Iuliu a. c. cu pretiulu indatinatu.

Scriorile numai cele francate se voru deschide. Devis'a remane cea vechia: binele publicu.

Domnii prenumeranti sesi dea acuratu numele postei cei mai de aproape cu ambe numele, romanu si germanu ori magiaru.

Suntu rogati DD. prenumeranti, ca se grabesca cu prenumeratiunea, ca se nu li se intardia tramiterea regulata.

Redactiunea va procede in curatian'a suslentul si de aci 'acolo.
sara ca sa-si mai faca programe mari, pentru care apoi sa nu sia in puseiune a-si tiené cuventul. —

Reclamatiunile sa se tramite desfacute si sa aiba Nrulu pe adresa insemnatu, ad. de pe coperta in care se tramite Gazeta insasiurata; apoi reclamatiuni dupa ani séu semestre intregi facute nu se potu respecta nici odata. — Dnii, carii au remasu cu refuirea prenumeratiunei indereptu, se binevoiesca a nu mai amana refuirea.

Kspsрile la бурсг дн 21. Decembrie к. п. clas ашea:

Адіо ла галіні дитріпітешті	14 ¹ / ₄
" арпітъ	10 ⁵ / ₄
Акциле вапкълъ	907
Дитріпітълъ 1854	96 ³ / ₄
" челъ падіоналъ din an. 1854	77 ³ / ₄

Адіо дн Брашовъ 21. Decembrie n.:

Азрзлъ (галіні) 5 ф. 17 кр. тк. Арпітълъ 13 %.